

Referat fra møde i temagruppen ”Kost og fysisk aktivitet” Sund By Netværket

Den 12.9. 2013, kl. 10.00–15.00

Kvarterhuset Amager, Jemtelandsgade 3, 2300 København S

Ad 1. Kl. 10.00 Velkomst og præsentationsrunde

Mette bød velkommen til de 27 fremmødte – flot fremmøde. Herefter en kort præsentationsrunde.

Ad 2. Nyt siden sidst

Fødevarestyrelsen v/ Maria Haukrogh

Nøglehul på Spisesteder; særlig relevant for kommunale arbejdspladser, haller og evt. uddannelsesinstitutionerne herunder erhvervsskoler. Kan være med til at kvalitetssikre den ernæringsmæssige kvalitet i måltiderne, der serveres dagligt.

SFO indsats; I SFO’erne er der god mulighed for at skabe rammer, der kan fremme en positiv mad- og måltidskultur omkring eftermiddagsmaden med fokus på fælleskab. Derfor gennemfører Fødevarestyrelsen en indsats målrettet SFO’er, med bindeled til helhedsskolen med fokus på øget lighed i sundhed. Hovedvægten lægges på drenge af kortuddannede fædre, da et vidensgrundlag fra DTU Fødevareinstituttet 2013 viser, at netop denne gruppe spiser længst fra anbefalingerne

Dagtilbud; Målet er at udvikle en inspirationsmodel (videreuddannelsesforløb, materialer mm.), der kvalificerer den pædagogiske indsats, som daginstitutionerne hver dag praktiserer omkring mad og måltider, hvorved madglæde og maddannelse bliver en integreret del af det mad- og måltidspædagogiske arbejde med børnene. Indsatsen udvikles i et samarbejdsprojekt under Måltidspartnerskabet med flere samarbejdsparter, herunder bl.a. Social-, Børne og Integrationsministeriet, Madkulturen, Landbrug & Fødevarer m.fl., er ved at udarbejde en ansøgning til Nordeafonden om økonomisk støtte.

Skoler; MAPP – institut under Århus universitet undersøger på 10 skoler i 2-3 kommuner - hvordan skoler arbejder med skolemad herunder madglæde og den sunde mad. På baggrund af undersøgelsen udvælges et antal best practice. Hvordan materialet formidles er endnu ikke besluttet. Forslag til formidlingsform er velkomne. Tove Vestergaard vil gerne høre fra os, hvis det er. Tove Vestergaard: TVL@fvst.dk

Økologi i storkøkkener; En række kommuner er i gang med økologisk omlægning. 4 af Fødevarestyrelsens medarbejdere hjælper særligt kommuner der ønsker at omlægge.

Sundhedsstyrelsen v/Tue Kristensen

Get moving 2015 – den gennemføres ikke i 2014. (Den er prioriteret ikke at blive gennemført i 2014). Anbefalinger for 0-4 årige – processen (Motorik & leg). Input fra medlemmerne i Sundby Netværket til produkterne og kommunikationen på næste møde. Nu udgave af publikationen ”Skolesundhedsarbejde – håndbog til sundhedspersonale”. Tue omtalte en anden bog om amning, hvor Laid back breastfeeding er det sidste nye.

Brugerinddragelse – slutbrugeren – et nyt fokus i Sundhedsstyrelsen. Det er ved at starte op. Forebyggelsespakken for overvægt er kommet. Tatjana gennemgår senere. Publikationen ”Hygiejne i daginstitutioner” er kommet i en revideret udgave (teksten om brug af trampolin er ændret) Der er nedsat et forskerpanel for fysisk aktivitet i Sundhedsstyrelsen - fokus er på anbefalingen for fysisk aktivitet.

Det nationale videncenter KOSMOS - Afbud

Kræftens Bekæmpelse - Afbud

Dansk Skoleidræt - Afbud

Madkulturen

Madkulturen er sat i verden for at give danskerne bedre mad. Mad, der smager og mad, der dufter af noget – hver dag, året rundt. Vi fik kort orientering fra madkulturen om deres samarbejdspartnere og aktiviteter, bl.a. madkamp, madlejrskole.

□ **SBN v/ Charlotte lisager Petersen**

Charlotte fortalte om aktiviteter i Sund By Netværket og opfordrede til at gå ind på netværkets hjemmeside. uddelte bilag, som er vedhæftet.

Ad 3. Oplæg ved Karen Eriksen fra Center for Forebyggelse i praksis

Center for Forebyggelse i praksis er til for at hjælpe kommunerne med implementering af Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker.

Karen fortalte om centret og deres tilbud til kommunerne. Karen tog udgangspunkt i de tre forebyggelsespakker Fysisk aktivitet, mad og måltider samt overvægt.

Her fik vi en snak om prioriteringer og en smagsprøve på, hvor forskelligt man opfatter de forskellige grundniveauer, når pakkerne skal kortlægges i kommunerne.

Karen Eriksen opfordrede kommunerne til at kontakte Center for forebyggelse til hjælp og sparring omkring arbejdet med implementeringen af forebyggelsespakkerne. Det være sig rådgivning, temadage eller formidling. Karens oplæg kan findes i kalenderen tilknyttet mødet: <http://sund-by-net.dk/kalender/tidligere>.

Ad 4. Oplæg ved Maria Haukrogh fra Fødevarestyrelsen om de nye kostråd

Maria Haukrogh fremlagde de 10 nye kostråd, som bliver offentliggjort den 17. september. Her er der mere fokus på madglæde i forhold til tidligere. De enkelte råd kan stå alene eller samlet under mottoet – lev sundere, følg kostrådene. Hovedbudskabet er spis varieret, ikke for meget og vær fysisk aktiv – de andre råd kan nu læses på www.altomkost.dk

Stort set ikke de store ændringer i anbefalingerne, men i formidlingen – mere handlingsorienterede.

Ad 5. Oplæg ved Tatjana Hejgaard, specialkonsulent hos Sundhedsstyrelsen, om Forebyggelsespakken om Overvægt

Tatjana har skrevet 'pakken' og fortalte om tankerne bag, evidens, resultater, udfordringer og muligheder. Overvægtpakken hænger i høj grad sammen med pakkerne omkring mad & måltider, fysisk aktivitet og mental sundhed. Kræver tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.

Forebyggelsespakken er ikke møntet på svært overvægtige, idet den bygger på forebyggelse og ikke behandling. Der er en tydelig social gradient i forekomsten af moderat overvægt og endnu større for svær overvægt.

Det er ikke muligt at udskrive en metode om tilbud til kommunerne – Tatjana opfordrer til at måle og dokumentere indsatser, så vi finder ud af, hvad der virker og dermed få et styrket videns grundlag.

Det nyeste er, at ældre bør have samme BMI-grænser som andre voksne.

Der er en del etiske udfordringer. Overvægt skal også ses i sammenhæng med livskvalitet og for nogle er det at blive vægtstabil måske en stor sejr. Kulturændringer kan stoppe tilgangen af moderat overvægt ved at spise sundere og bevæge sig mere, hvilket er den langsigtede og langsomme tilgang, men som er sundere end at leve med en yoyo vægt.

Tatjana opfordrede til tidlig opsporing af overvægt. Indsatsen bør sættes ind ved 3-års alderen

Tatjana og Tue anbefalede varmt bogen: Adipositas – sygdom, behandling og organisation. Af Ole Lander Svendsen, Arne Astrup og Gitte Stage Hansen.

Tatjanas oplæg kan findes i kalenderen tilknyttet mødet: <http://sund-by-net.dk/kalender/tidligere>.

Ad 6. Gruppen opdeles i en kostgruppe og en fysisk aktivitets-gruppe

Fysisk aktivitet-gruppen – Linda Kruse er tovholder:

Dagsorden: Kommunerne er forpligtet til at samarbejde mellem folkeskolerne og det lokale idræts-, kultur og fritidsliv. Aftalen på sidste møde var, at FA-gruppen skulle i dialog med idrætsorganisationerne, men da hverken kommunerne eller organisationerne har helt styr på reformens indhold, rykkes det til november-mødet. I stedet behandles overvægtpakken.

Referat: De enkelte kommuner fortalte om, hvad de implementerede af overvægtpakken. Derudover fortalte de om de primære indsatser/fokuspunkter dags dato.

På næste møde forholder vi os til folkeskolereformen (hvis vi altså er blevet klogere til november). Casper Sylvest fra KB fortæller om "Leg på Streg", og så håber vi, at Børge eller en anden kan komme med et input om muligt kompetenceudvikling af lærerne ifm. reformen – specielt, hvis bevægelsen skal indgå i undervisningen, planlægges og udføres af pædagoger etc.

På det første møde i 2014 inviteres DIF og DGI til at give deres bud, og på dette møde håber vi, at madfolkene også vil ha' skolen på dagsordenen, så vi kan invitere skolefolk med på mødet. Omvendt skal vi/SBN være opmærksomme på UVM-konferencer med samme tema.

Kostgruppen – Line Rossen er tovholder:

Susan Jested Gilbert fra Madkulturen fortalte yderligere om Madkamp – DM i hjemkundskab og tankerne bag det nye fag madkundskab.

Formålet er at børn skal blive bedre til kokkehåndværket og hjemkundskabsfagets position skal styrkes. Dette gøres ved at efteruddanne hjemkundskabslærerne, gennemføre uddannelsesforløb, afvikle DM for flere tusinde elever. Det giver større engagement når eleverne selv får lov til at udvikle opskrifter/retter. Susan viste os klippet fra youtube om DM i hjemkundskab. Kig selv på youtube.

Susans oplæg m.m. kan findes i kalenderen tilknyttet mødet: <http://sund-by-net.dk/kalender/tidligere>.

Vi drøftede hvordan faget madkundskab kan tænkes: Tværfagligt, Kompetencegivende og indtænkes i forhold til bespisningen i skolen. Hvorledes spisepausen kan anvendes som norm og kulturdannende og – bærende m.m.

Efterfølgende nedsatte Line en lille arbejdsgruppe, der skulle arbejde med hørings svar omkring madkundskab i forhold til den nye skolereform.

Line opfordrede til at komme med input og påtog sig, ud fra disse, at udforme et udkast til hørings svar.

Ad 8. Eventuelt

Kasper orienterede om møde mellem temagrupperformænd samt bestyrelse i SBN.

Der skal måske ske en koordinering fremover via fællesmøder – grupperne imellem.

Det er p.t. uvist m.h.t. finansiering fra pulje til projekter.

Referent, Nina.